

Beslut om upphävande av SMP-status och skyldigheterna på marknaden för dataöverföringstjänster i det fasta nätet på grossistmarknaden

Kimito Telefon Ab

Innehåll

1	Teleföretag, som beslutet gäller	3
2	Beslut	3
2.1	Upphävande av SMP-status	3
2.2	Skyldigheter som upphävs	3
3	Motivering	4
3.1	Reglering av betydande marknadsinflytande	4
3.2	Ställning som ett företag med betydande marknadsinflytande	4
3.2.1	Relevanta marknader	4
3.2.2	Upphävande av SMP-status	5
3.3	Offentligt samråd	5
3.3.1	Nationellt samråd	5
3.3.2	Internationellt samråd	6
3.4	Ändringar efter de offentliga samråden	6
4	Tillämpade bestämmelser	7
5	Beslutets övergångs- och giltighetstid	7
6	Sökande av ändring	7
7	Ytterligare information	8

Beslut om betydande marknadsinflytande på marknaden för dataöverföringstjänster i det fasta nätet på grossistmarknaden

1 Teleföretag, som beslutet gäller

Kimito Telefon Ab (nedan Kimito Telefon)

2 Beslut

2.1 Upphävande av SMP-status

Enligt 52 § 9 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) ska Transport- och kommunikationsverket besluta att upphäva ett teleföretags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses i lagen.

På basis av marknadsanalys i bilaga 1 till beslutet har Kimito Telefon inte längre betydande marknadsinflytande på marknaden för kopparnät och optiska fibernät och på bitströmmarknaden.

På basis av marknadsanalysen upphäver Transport- och kommunikationsverket Kimito Telefons SMP-status på marknaden för optiska fibernät och på bitströmmarknaden samt Kimito Telefons gällande SMP-skyldigheter på marknaden i fråga i följande kommuner: Kimitoön.

2.2 Skyldigheter som upphävs

På basis av motiveringen som närmare beskrivs i marknadsanalysen som finns som bilaga till beslutet upphäver Transport- och kommunikationsverket skyldigheterna som genom tidigare beslut¹ ålagts Kimito Telefon:

1. Skyldigheten att hyra ut abonnentförbindelser och avsnitt av abonnentförbindelser för kopparnät och optiska fibernät samt skyldigheten att hyra ut virtuella abonnentförbindelser (inkl. skyldigheter som gäller öppenhet, icke-diskriminering och prissättning)
2. Skyldigheten att hyra ut kapacitet i kopparnät och optiska fibernät (bitström), (inkl. skyldigheter som gäller öppenhet, icke-diskriminering och prissättning i fråga om utnyttjande av bitström)
3. Skyldigheten att hyra ut kopparnätets fysiska abonnentförbindelser, virtuella abonnentförbindelser samt delat tillträde (inkl. skyldigheter som gäller öppenhet, icke-diskriminering och prissättning för uthyrning av delat tillträde)

¹ Kommunikationsverkets beslut 15.3.2018, dnr 11/961/2017. För tydlighetens skull konstateras att grossistmarknaden för högklassiga fasta förbindelser har i sin helhet varit i oreglerat läge sedan den 1 juli 2021 med anledning av högsta förvaltningsdomstolens beslut av den 20 december 2019 (HFD: diarienummer 4796/3/17).

3 Motivering

3.1 Reglering av betydande marknadsinflytande

Regleringen av teleföretagens betydande marknadsinflytande bygger på EU-rätten. Genom teledirektivet² har man grundat ett harmoniserat system bland annat för regleringen av elektroniska kommunikationstjänster, elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter och tjänster samt utfärdat bestämmelser om de nationella regleringsmyndigheternas uppgifter. Teledirektivet anger också ett harmoniserat sätt med vilka medlemsländerna reglerar nyttjanderätter och sammankoppling av elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter. Europeiska kommissionens bestämmelser om betydande marknadsinflytande infördes i Finland först genom kommunikationsmarknadslagen (393/2003) och genom lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som ersatte kommunikationsmarknadslagen samt genom ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som trädde i kraft den 1 januari 2021.

Europeiska kommissionen har också utfärdat rekommendationer om en enhetlig tillämpning av direktiven om elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket ska på basis av 51 och 52 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av en marknadsanalys. Vid definieringen av relevanta marknader ska Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 51 § och 52 § 9 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande³ samt kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader.⁴ Den senaste marknadsrekommendationen har publicerats den 18 december 2020.

3.2 Ställning som ett företag med betydande marknadsinflytande

3.2.1 Relevanta marknader

I marknadsanalysen som finns som bilaga till detta beslut har ämbetsverket bedömt följande relevanta marknader enligt kommissionens marknadsrekommendation: 1) lokalt tillträde i grossistledet via en fast anslutningspunkt och 2) dedikerad kapacitet i grossistledet. Ämbetsverket har också bedömt marknad 3b) centralt tillträde i grossistledet via en fast anslutningspunkt för massmarknadsprodukter (bitström-marknaden)⁵ enligt marknadsrekommendationen från år 2014. För dessa grossistmarknader används i marknadsanalysen benämningar abonnentförbindelsemarknaden

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (omarbetning).

³ Riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande inom ramen för EU:s regelverk för elektroniska kommunikationsnät och elektroniska tjänster 2018/C 159/01. Se även Commission staff working document, Accompanying the document, Communication from the Commission, Guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the EU regulatory framework for electronic communications networks and services, SWD/2018/124, 27.4.2018.

⁴ Europeiska kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader inom området elektronisk kommunikation vilka kan komma i fråga för förhandsreglering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, (EU) 2020/2245, 18.12.2020.

⁵ Kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader inom området elektronisk kommunikation, vilka kan komma i fråga för förhandsreglering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (2014/710/EU).

(marknad 1), bitströmmarknaden (marknad 3b/2014) samt marknaden för högklassiga fasta förbindelser (marknad 2).

Senaste motsvarande beslut om betydande marknadsinflytande i grossistledet med delades åren 2017 och 2018. Då utfärdades SMP-beslut om abonnentförbindelse och bitströmsprodukter i koppar- och fibernät samt terminerande avsnitt av hyrda (fasta) förbindelser för sammanlagt 21 teleföretag.

3.2.2 Upphävande av SMP-status

Enligt 52 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut bestämma att ett teleföretag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad som gör att företaget i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har betydande marknadsinflytande eller om de ändrade förhållandena på marknaden inte längre uppfyller de villkor som anges i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska meddela de parter som berörs av att skyldigheterna upphävs om att skyldigheterna upphävs. Transport- och kommunikationsverket kan sätta ut en tidsfrist för meddelandet samt fastställa särskilda villkor och övergångsperioder i samband med meddelandet.

Utifrån den bifogade marknadsanalysen och den bedömning av betydande marknadsinflytande anser Transport- och kommunikationsverket att Kimito Telefon inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande på marknaden för kopparnät och optiska fibernät och på bitströmmarknaden så som anges i 52 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

3.3 Offentligt samråd

3.3.1 Nationellt samråd

Enligt 310 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska Transport- och kommunikationsverket innan beslut meddelas ge företrädare för teleföretag och användare tillfälle att yttra sig om beslut enligt 7–11 kap. om de har en betydande inverkan på kommunikationsmarknaden.

Nationellt samråd om marknadsanalysen om betydande marknadsinflytande

Ämbetsverket skickade ut utkastet till analysen om betydande marknadsinflytande på nationellt samråd den 22 mars 2024. Tidsfristen för utlåtandena var den 10 maj 2024. Ämbetsverket fick emot totalt 17 st. utlåtanden om beslutsutkastet inom utsatt tid.

En sammanfattning av teleoperatörernas och intressentgruppernas remissvar från första samrådet finns i kapitel 2.1 i marknadsanalysen som finns som bilaga 1 till beslutet.

Nationellt samråd om utkasten till beslut om betydande marknadsinflytande

Ämbetsverket har den 2.10.2024 skickat ut utkast till beslut om betydande marknadsinflytande på nationellt samråd. Tidsfristen för inlämnandet av samråden gick ut den 1.11.2024. Inom tidsfristen fick ämbetsverket sammanlagt 15 utlåtanden om beslutsutkastet.

De utlåtanden som teleoperatörer och intressenter lämnade i samband med det andra samrådet sammanfattas i kapitel 2.2 i den marknadsanalys som bifogas beslutet.

Nationellt samråd angående de uppdaterade utkasten till beslut om betydande marknadsinflytande om Telia, Alajärven Puhelinosuuskunta och BLC Telecom och utkastet till marknadsanalys

Den 5 februari 2025 inledde Transport- och kommunikationsverket ett nationellt samråd om de ändringar som gjorts i förslagen till beslut gällande Alajärven Puhelinosuuskunta, BLC Telecom Oy och Telia Finland Oy och utkastet till marknadsanalys. Tidsfristen för att lämna in utlåtanden gick ut den 7 mars 2025. Totalt 4 utlåtanden inlämnades till ämbetsverket före tidsfristen.

Den utlåtanden som teleoperatörer och intressenter lämnade i samband med det tredje samrådet sammanfattas i kapitel 2.3 i den marknadsanalys som bifogas beslutet.

3.3.2 Internationellt samråd

Enligt 83 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger, ändrar eller upphäver skyldigheter enligt 7 a eller 8–10 kap., med undantag för beslut som grundar sig på 55 f eller 76 §.

Ämbetsverket har den 15.11.2024 skickat marknadsanalyserna och besluten om betydande marknadsinflytande på internationellt samråd. Den 13 december 2024 gav kommissionen ämbetsverket ett godkännande beslut om myndighetens anmälan.

Kommissionens synpunkter i samband med det internationella samrådet sammanfattas i kapitel 2.4 i den marknadsanalys som bifogas beslutet.

Den 21 mars 2025 underrättade Transport- och kommunikationsverket kommissionen om de uppdaterade utkasten till SMP-beslut gällande Alajärven Puhelinosuuskunta, BLC Telecom Oy och Telia Finland Oy och utkastet till marknadsanalys. Kommissionen utfärdade ett beslut om att godkänna ämbetsverkets anmälan den 22 april 2025.

Kommissionens synpunkter i samband med det andra internationella samrådet sammanfattas i kapitel 2.5 i den marknadsanalys som bifogas beslutet.

3.4 Ändringar efter de offentliga samråden

Efter det första nationella samrådet gjorde ämbetsverket förtydliganden till marknadsanalysen och förberedde besluten om betydande marknadsinflytande jämte motiveringar för dessa. Efter det andra nationella samrådet gjorde ämbetsverket förtydliganden till utkasten till beslut, särskilt gällande skyldigheternas ikraftträdande och övergångsperioden.

Transport- och kommunikationsverket har efter det internationella samrådet uppdaterat marknadsanalysen med hjälp av information av tillgänglighet till fiber- och

kabelmodemnät för hushåll från år 2024. I det tidigare utkastet till marknadsanalys, som var föremål för nationellt och internationellt samråd, användes data från 2023 om hushållstillgänglighet. Ändringen tar hänsyn till uppmaningen från kommissionens beslut att kontrollera giltigheten av slutsatserna baserat på de senaste tillgängliga marknadsdata för tidpunkten.

Dessutom har Transport- och kommunikationsverket uppdaterat sin bedömning av Telias och CapMan Infra Oy:s gemensamma företag Valokuitunen som en del av Telias SMP-ställning. Efter uppdateringen har Valokuitunens nätverk i sin helhet (100 procent) beaktas istället för tidigare 50 procent. Dessutom klargjorde ämbetsverket sina slutsatser om omfattningen av Telias SMP-åtaganden gällande Valokuitunens nät. Ändringen tar hänsyn till anmärkningarna i kommissionens beslut om hanteringen av samriskföretag.

Efter det tredje nationella samrådet förtydligade ämbetsverket marknadsanalysen med hänsyn till förändringar i ägande av fiberoptiska nät vid bedömningen av SMP-ställning. Dessutom preciserade ämbetsverket utkasten till beslut om skyldigheter-nas ikraftträdande och övergångsperioden för avskaffande av skyldigheterna.

Efter det andra internationella samråd har verket i sina beslut även beaktat det interna arrangemanget inom koncernen, där affärsverksamheten i Mariehamns Telefon Ab och Ålands Telefonandelslag överfördes till Ålands Telekommunikation Ab från och med den 1 januari 2025. Tidigare hade förslag till beslut lämnats separat till Ålands Telefonandelslag och Mariehamns Telefon. Som ett resultat av transaktionen kommer byrån att rikta och utfärda ett SMP-beslut till Ålands Telekommunikation Ab.

4 Tillämpade bestämmelser

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 51 §, 52 §, 53 §, 82 §, 83 §, 310 §, 345 §

5 Beslutets övergångs- och giltighetstid

Beslutet träder i kraft vid delfåendet av beslutet. Beslutet är i kraft tills vidare, om inte Transport- och kommunikationsverket ändrar det i fråga om de omständigheter som avses i 53 § 1 eller 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation eller på grund av betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden.

De skyldigheter som ämbetsverket i sitt beslut av den 15 mars 2018 ålade Kimito Telefon⁶ och som specificeras i kap. 2.2 i detta beslut gäller i 6 månader från att detta beslut har trätt i kraft. Övergångsperioden på sex månader gäller endast avtal om grossistabonnentförbindelser och bitströmsprodukter som redan finns vid tidpunkten då beslutet delgivits.

6 Sökande av ändring

Detta beslut kan överklagas vid högsta förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (808/2019). Enligt lagens 7 § kan den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet anföra besvär över beslutet.

En besväransvisning bifogas till beslutet. Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

⁶ Kommunikationsverkets beslut av den 15 mars 2018, dnr 11/961/2017.

7 Ytterligare information

Ytterligare information om detta beslut ger Martin Andersson, ledande sakkunnig, tfn 0295 390 518, e-post martin.andersson(at)traficom.fi och jurist Lauri Putkonen, tfn 029 534 7389, e-post lauri.putkonen(at)traficom.fi.

Lasse Laine

direktör

Lauri Putkonen

jurist

Denna handling har undertecknats elektroniskt 9.5.2025

Bilagor:

Bilaga 1: Marknadsanalys

Bilaga 2: Besvärsanvisning